

Asia: VN/32762/2025/

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi Kansaneläkelaitoksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 1 momentin kumoamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tapaturmavakuutuskeskus (TVK) on työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen lakisääteinen keskusyhteisö, joka toimii asiantuntijana työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisen vakuutuksen toimeenpanossa ja kehittämisessä.

TVK antaa lausuntonsa työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen toimeenpanon näkökulmasta ja toteaa seuraavaa.

Huomioitava samanlainen suojan tarve myös työtapaturma- ammattitautivakuutuksen toimeenpanossa

TVK pitää kannatettavana valtioneuvoston asetukseen tehtävää muutosta ja tukee sen tavoitetta turvata Kelan toimihenkilöille perustuslaissa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa jokaiselle ihmiselle taatut oikeudet henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja turvallisuuteen sekä yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen. Kannatettava tavoite on myös luoda Kelalle paremmat edellytykset perustuslain ja työturvallisuuslain edellyttämällä tavalla huolehtia työntekijöidensä turvallisuudesta ja terveydestä.

TVK katsoo kuitenkin, että samanlainen toimihenkilöiden suojan tarve on myös työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen toimeenpanossa. TyTAL:n mukaisissa päätöksissä päätöksen antaneen henkilön nimi kirjataan päätökseen. Tämä johtaa siihen, että päätös henkilöityy helposti päätöksen antaneeseen henkilöön, vaikka kysymys on vakuutuslaitoksen antamasta päätöksestä.

Työtapaturma- ja ammattitautiasioiden päätöksissä noudatetaan työtapaturma- ja ammattitautilain (TyTAL) 124 § ja hallintolain 44 §:ää. TyTAL 124 §:n 1 momentin mukaan vakuutuslaitos ratkaisee oikeuden tämän lain mukaiseen korvaukseen antamalla siitä asianosaiselle kirjallisen päätöksen. Vaikka hallintolain 44 § 1 momentin 1) kohta ei edellytä nimenomaisesti päätöksen allekirjoittamista, on vakuutuslaitoksen päätöksessä käytännössä vakuutuslaitoksen nimen lisäksi näkynyt myös allekirjoituksena vakuutuslaitoksen nimenkirjoitukseen oikeutetun henkilön nimi. Myös lisätietoja antaneen toimihenkilön nimi ja yhteystiedot ovat näkyvillä päätöksessä.

Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/20019) 20 b §:ssä (28.11.2025/1057) on säädetty jo 1.1.2026 alkaen yhteystietojen ilmoittamisesta päätöksessä. Tämän säännöksen mukaan päätöksestä on käytävä ilmi Kansaneläkelaitoksen yhteystieto, josta asianosainen voi pyytää tarvittaessa lisätietoja päätöksestä.

TVK katsoo, että myös TyTAL:iin tarvitaan sellainen poikkeus hallintolain 44 §:n säännöksen mukaisesta hallintopäätöksen sisällöstä, jolloin päätöksen allekirjoittajan ja lisätietoja antavien henkilöiden nimien ilmoittaminen päätöksessä jätettäisiin pois. Päätöksen antajana näkyisi vain vakuutuslaitoksen nimi ja lisätietoja antavan tahon yhteystietojen ilmoittaminen ratkaistaisiin Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 20 b §:n tapaisesti. Nykyinen TyTAL 124 §:n 1 momentin sanamuoto jo tukee sitä, että päätöksen antajana näkyy vain vakuutuslaitos eikä allekirjoituksella yksilöity henkilö vakuutuslaitoksessa.

TyTAL:ssa on jo tällä hetkellä säädetty useita poikkeuksia hallintolaista. Tällaisia poikkeuksia ovat esim. säädökset korvausasian vireilletulosta (TyTAL 112 §) ja asianosaisuudesta (TyTAL 117 §). Tästä näkökulmasta hallintolain 44 §:stä poikkeava säännös TyTAL:ssa olisi jo valitun linjan mukainen eikä olisi TyTAL:n toimeenpanossa ainoa poikkeus hallintolaista.

Kuten Kansaneläkelaitoksen päätöstä koskeva valtioneuvoston asetuksen 2 § 1 momentin muutos allekirjoittamisesta luopumisesta, myös työtapaturma- ja ammattitautivakuutuslain toimeenpanossa muutos koskisi nimenomaan päätöksissä näkyvää allekirjoitustapaa eikä poistaisi vakuutuslaitoksen sisäistä velvollisuutta dokumentoida päätöksentekoa asianmukaisesti. Päätöksentekoa koskevat tiedot säilyvät vakuutuslaitoksen sisäisessä järjestelmässä jälkikäteisen valvonnan, virkavastuun toteutumisen sekä mahdollisten väärinkäytösepäilyjen selvittämisen kannalta riittävinä. Asianosaisen oikeus saada tieto ratkaisun tekemiseen osallistuneista henkilöistä on joka tapauksessa turvattu julkisuuslain 11 § 1 momentin perusteella.

Lisätietoja lausunnosta antaa Merja Salonen, p. 040 090 3105, merja.salonen@tvk.fi

Aaltonen Merja
Tapaturmavakuutuskeskus